

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра німецької філології та перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної роботи
Олександр ГОЛОВКО

« _____ » _____ 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Практика асистентська
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____

галузь знань _____ 03 Гуманітарні науки _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 035 Філологія _____
(шифр і назва)

освітня програма _____ Німецька мова та література і переклад та англійська мова _____
(шифр і назва)

спеціалізація _____ 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), _____
перша – німецька _____

вид дисципліни _____ обов'язкова _____
(обов'язкова / за вибором)

факультет _____ іноземних мов _____

2022 / 2023 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою
факультету іноземних мов
«26» серпня 2022 року, протокол № 8

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:
Смоляна Тетяна Альбертівна,
доцент кафедри німецької філології та перекладу

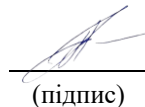
Програму схвалено на засіданні кафедри
німецької філології та перекладу
«26» серпня 2022 року, протокол № 1

Завідувач кафедри німецької філології та перекладу

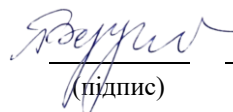

(підпис) Сергій КРИВОРУЧКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією
факультету іноземних мов
«26» серпня 2022 року, протокол № 5

Голова науково-методичної комісії факультету іноземних мов

(підпис) Анна КОТОВА
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми другого (магістерського) рівня
«Німецька мова та література і переклад та англійська мова»

(підпис) Лілія БЕЗУГЛА
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни “Асистентська практика” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістра

«Німецька мова мова та література і переклад та англійська мова»

спеціальності (напряму) 035 Філологія

спеціалізації 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша - німецька

Предметом вивчення навчальної дисципліни є набуття студентами знань з організації навчального процесу у вищій школі, організацією його заходів, а також надання студентам поглиблених знань та практичного досвіду щодо організації навчального та виховного процесу, проведення занять, складання планів та проведення всіх видів заходів.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Асистентська практика” є розвиток у студентів уміння здійснювати діяльність з навчання іноземної мови в вищих навчальних закладах на базі сформованої у них іншомовної компетенції та знань основ теорії культури мовлення, конфліктології, методики, педагогіки та психології, уміння поєднувати теоретичні знання майбутніх вчителів з практичною діяльністю навчання студентів; забезпечення безпосереднього пізнання студентами закономірностей професійної діяльності та оволодіння способами її організації, вміння вирішувати конкретні методичні завдання згідно з умовами педагогічного процесу; виховання у студентів потреби систематичного вивчення із послідувачим використанням сучасних методик викладання іноземних мов.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Асистентська практика” є: формування та розвиток професійних навичок і вмінь; засвоєння студентами практичних знань про методику викладання іноземних мов у вищій школі, набуття ними власного мовленнєвого досвіду, спрямованість особистості студента до саморозвитку і самореалізації, формування самосвідомості як передумови самостійності в оволодінні професійними мовленнєвими вміннями, що супроводжуються відповідним корегуванням та підвищенням професійного рівня при оволодінні різними мовленнєвими функціями; свідоме застосування студентами теорії навчання у практичній діяльності, усвідомлення її професійної значимості; поглиблення психолого-педагогічних, методичних і мовних знань у процесі вирішення конкретних навчальних завдань; ознайомлення з сучасним етапом виховної роботи в вищій школі, передовим педагогічним досвідом; вироблення творчого, дослідницького підходу до педагогічної діяльності; розвиток у студентів вміння здійснювати самоаналіз та об’єктивну самооцінку своєї педагогічної діяльності; виховання у студентів стійкого інтересу до професії вчителя (викладача) іноземної мови, потреби в педагогічній самоосвіті.

- формування наступних програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі германської філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Здатність ефективно, інноваційно та творчо розв'язувати складні завдання й проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, літературознавства) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає виконання досліджень та/або утілення інновацій та характеризується певною невизначеністю умов і вимог.

ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність працювати в команді та автономно, коректно вести наукові дискусії, усну та письмову полеміку, адекватно реагувати на критичні зауваження..

ЗК6. Здатність спілкуватися німецькою та англійською мовами у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу німецькою та англійською мовами.

ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, узагальнення, аналізу й синтезу процесів і явищ та розуміння їхніх причинно-наслідкових зв'язків.

ЗК8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій для вирішення як стандартних, так і інноваційних завдань у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, в тому числі на засадах різноманітності та мультикультурності.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних і соціальних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності), пропонувати свої послуги на ринку праці.

ФК4. Здатність осмислювати лінгвістику як полісистему, розуміти сучасні шляхи розвитку лінгвістики.

ФК6. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.

ФК7. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК8. Усвідомлення методологічного та організаційного підґрунтя, необхідного для дослідження чи інноваційної розробки у галузі німецької філології.

ФК9. Усвідомлення методологічного та організаційного підґрунтя, необхідного для дослідження чи інноваційної розробки у галузі англійської філології.

ФК10. Здатність презентувати результати своїх досліджень чи інноваційних розробок професійної спільноти.

1.3. Кількість кредитів – 6 (денна), 6 (заочна)

1.4. Загальна кількість годин – 180 (денна), 180 (заочна)

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й, 2-й
Семестр	
2-й	1-й, 3-й
Самостійна робота	
180 год	180 год

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати: (1) порядок планування занять з іноземної мови згідно з робочою програмою та наданим на засвоєння матеріалу часом; (2) цілеспрямованість заняття: його практичну, освітню, розвиваючу, виховну цілі; (3) як встановити відповідність цілей заняття його місцю в ситуативно-тематичному циклі; (4) види практичної роботи, ігор, педагогічних ситуацій із застосуванням різного характеру спілкування, у яких здійснюється розвиток умінь студента-практиканта та студентів, яких навчає практикант; (5) що таке педагогічне спостереження, аналіз і узагальнення досвіду навчання студентів; (6) що таке педагогічний експеримент (констатуючий і формуючий) та статистичний аналіз його результатів; (7) як послідовно навчати студентів нового мовного/ граматичного/ лексичного матеріалу тощо; (8) як визначати адекватність прийомів навчання етапам формування мовленнєвих/ граматичних/ лексичних навичок тощо; засади засвоєння даного матеріалу; (9) як оцінити вмотивованість та мовленнєву спрямованість подачі мовного матеріалу, забезпечення мовленнєвої та розумової активності студентів; (10) як користуватися технічними та іншими допоміжними заходами для навчання студентів іншомовної мовленнєвої комунікації не порушуючи структуру запланованої діяльності; (11) методи корегування запланованої діяльності у разі необхідності; (12) методи запобігання та вирішення конфліктів при педагогічній діяльності.

вміти:

(1) структурно-планувальні вміння: 1) складати плани-конспекти окремих занять; визначати конкретні цілі, завдання та етапи кожного заняття; 2) обирати ефективні прийоми досягнення поставлених цілей на кожному етапі заняття; 3) визначати типи вправ та послідовність їх виконання у відповідності до етапів оволодіння мовленнєвими навичками та вміннями, а також з урахуванням засад навчального матеріалу і рівня підготовки студентів; 4) використовувати реальні та проектувати навчальні мовленнєві ситуації, а також відповідний їм мовленнєвий матеріал для сприйняття і засвоєння мовних явищ, що вивчаються, та їх творчого застосування в мовленнєвій діяльності; 5) створювати необхідні роздаткові матеріали для проведення занять; 6) використовувати необхідні аудіо та відео матеріали на заняттях.

(2) Комунікативно-навчальні вміння: 1) встановлювати і підтримувати засобами іноземної мови різноманітні мовленнєві контакти: викладач — аудиторія, викладач — студент, студент — студент тощо; 2) адаптувати свій іншомовний мовленнєвий досвід до рівня вимог програми та можливостей і загального розвитку студентів; 3) намічати об'єкти контролю мовленнєвої діяльності студентів з урахуванням вимоги досягнення ними правильного мовлення та визначати рівень сформованості мовленнєвих навичок і вмінь; 4) помічати помилки студентів, визначати їх характер і використовувати мовленнєвий спосіб виправлення.

(3) Організаційні вміння: 1) організовувати виконання накресленого плану; 2) забезпечувати мовленнєву діяльність студентів відповідно до плану заняття; 3) раціонально поєднувати колективні та індивідуальні форми роботи з урахуванням особливостей кожної з них та ступеню навчання; 4) цілеспрямовано використовувати традиційні посібники та методично грамотно застосовувати адитивні, візуальні та аудіовізуальні технічні засоби навчання; 5) здійснювати різноманітні прийоми активізації мовленнєвої та розумової діяльності студентів відповідно до їх вікових особливостей.

(4) Розвиваюче-виховні вміння: 1) реалізовувати загальноосвітній, розвиваючий та виховний потенціал мовленнєвого матеріалу заняття; 2) формувати і розвивати на матеріалі іноземної мови інтелектуальну та емоційну сфери особливості студента, його пізнавальні інтереси; 3) вирішувати засобами іноземної мови завдання морального, культурного, естетичного, гуманістичного виховання студентів.

Згідно з вимогами освітньої-професійної програми студенти мають досягти наступних програмних результатів:

ПРН1. Оцінювати власну навчальну, наукову та професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування, для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень німецькою, англійською та українською мовами.

ПРН3. Застосовувати сучасні методики та технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в галузі германської філології (перекладу включно).

ПРН5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.

ПРН6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН10. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати мовні, літературні, перекладацькі факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

ПРН11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.

ПРН12. Дотримуватися правил академічної доброчесності, норм поведінки й моралі в міжособистісних та професійних стосунках.

ПРН13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

ПРН15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного, літературного чи перекладного матеріалу.

ПРН16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН18. Знати норми літературної мови, перекладу та комунікації і вміти їх застосовувати у практичній та освітній діяльності.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Асистентська практика з відривом від навчання протягом 4 тижнів

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
8-й/10-й семестр												
Розділ 1. Асистентська практика												
Асистентська практика	180					180	180					180
Усього годин	180					180	180					180

4. Завдання для самостійної роботи

Денна форма

№ з/п	Назва теми	
1.	Робота з психолого-педагогічною, науково-методичною та лінгвістичною літературою.Складання індивідуального плану роботи на час педагогічної практики, подання його на підпис керівникам асистентської практики.	45
2.	Пошук в бібліотеці та Інтернеті відповідних сучасних матеріалів для викладання іноземної мови.	45
3.	Планування навчально-виховного процесу та підготовка до проведення практичних занять іноземною мовою. Складання тематичних планів занять.	45
4.	Підготовка звітної документації, що засвідчує проходження студентом асистентської практики: (1) звіту про проходження асистентської практики; (2) розгорнутого плану–конспекту одного заняття з іноземної мови; (3) щоденника проходження асистентської практики; (4) характеристику з місця проходження практики.	45
Разом		180

Заочна форма

№ з/п	Назва теми	
1.	Робота з психолого-педагогічною, науково-методичною та лінгвістичною літературою.Складання індивідуального плану роботи на час педагогічної практики, подання його на підпис керівникам асистентської практики.	45
2.	Пошук в бібліотеці та Інтернеті відповідних сучасних матеріалів для викладання іноземної мови.	45
3.	Планування навчально-виховного процесу та підготовка до проведення практичних занять іноземною мовою. Складання тематичних планів занять.	45
4.	Підготовка звітної документації, що засвідчує проходження студентом асистентської практики: (1) звіту про проходження асистентської практики; (2) розгорнутого плану–конспекту одного заняття з іноземної мови; (3) щоденника проходження асистентської практики; (4) характеристику з місця проходження практики.	45
Разом		180

5. Методи навчання

Під час проведення практики використовуються наступні методи:

- Словесні методи: розповідь, бесіда.
- Наочні методи: демонстрація, ілюстрація.
- Практичні методи: обговорення ситуацій, методів навчання, які використовує студент-практикант, дискусії, навчання запобіганню та конструктивному підходу до вирішення конфліктних ситуацій, допомога керівника практики в корегування змісту занять, використанні інформаційно-комунікаційних технологій на заняттях іноземної мови відповідно до рівня знань учнів.
- Робота з методичною літературою, допомога керівника у виборі навчальної (навчально-методичної та наукової) літератури.
- Робота з аудіо та відеоматеріалом.

6. Методи контролю

1. Відвідування занять, що проводить практикант, керівником практики.
2. Здійснення контролю за підготовкою звітної документації, перевірка підготовленої студентом–практикантом звітної документації.

7. Схема нарахування балів

Самостійна робота	Разом	Екзамен	Сума балів
Тематичний блок № 1	60	40	100

Критерії оцінювання занять студентів–практикантів.

А. Оцінка уроку практиканта

№ з/п	Критерії оцінювання уроку	Оцінка (бали)				
		5	4	3	2	1
I. Зміст уроку. (Максимальна кількість балів — 20)						
1.	Організація уроку (відповідність плану-конспекту уроку до норм його оформлення, відповідність проведення уроку тому, що заплановано, розподіл часу на завдання).					
2.	Техніка викладання (спрямованість на учня, розподіл уваги на аудиторію, розподіл часу на говоріння між викладачем та учнем, активність учнів).					
3.	Вміння роботи з навчальними матеріалами та технічними засобами навчання (вміння пояснювати, наочність, мотиваційність, адекватність завдань, індивідуалізація, робота над помилками).					
4.	Виховальна цінність уроку (виховальна спрямованість роботи викладача; заохочення учнів, використання рідної мови за необхідністю).					
II. Знання іноземної мови. (Максимальна кількість балів — 20)						
1.	Відповідність фонетичним нормам.					
2.	Відповідність граматичним нормам.					
3.	Словниковий запас.					
4.	Мовленнєва поведінка.					
III. Особисті професійні якості. (Максимальна кількість балів — 20)						
1.	Виразність мови, міміки та жестів.					
2.	Професійна поведінка та контакт з аудиторією.					
3.	Активність практиканта.					
4.	Відповідність зовнішнього вигляду.					

Критерії оцінювання організаційних та інших аспектів практики

	Аспекти практики	Сума балів
1.	Бали за характеристику студента Відмінно – «5» - 15 балів Добре – «4» - 10 балів Задовільно - «3» - 5 балів	15
2.	Бали за проведення залікового заняття	70
2.1.	Зміст залікового заняття	
	Організація заняття (відповідність проведення заняття	15

	плану-конспекту та вміння правильно скласти план-конспект залікового заняття)	
	Техніка викладання (спрямованість на студента, розподіл уваги на аудиторію та активність студентів)	15
	Вміння роботи з навчальними матеріалами та технічними навчальними засобами (вміння пояснювати, наочність, вмотивованість, адекватність завдань, індивідуалізація, робота над помилками)	10
2.2.	Рівень володіння іноземною мовою (відповідність фонетичним, граматичним нормам та словниковий запас)	15
2.3.	Особисті професійні якості (виразність мови, професійна майстерність, контакт з аудиторією та відповідність зовнішнього вигляду)	15
3.	Бали за план-конспект виховного заходу Відмінно – «5» - 5 балів Добре – «4» - 4 бали Задовільно - «3» - 3 бали	5
4.	Бали за всю поточну документацію про практику: план – конспект залікового заняття, характеристика студента з місця проходження практики, робота з психології, робота з кафедри педагогіки, звіт, щоденник	10
		100

Бали, що одержує практикант за проведення уроку	Бали, що отримані за інші аспекти практики	Сума балів
70 балів	30	100

Додаткові критерії оцінювання:

Оцінка **“відмінно”** ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і викладача, або спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному та мовному аспектах спланував заняття, вказавши реальні цілі, конкретні етапи уроку та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них і в результаті реалізації запланованих навчальних дій досяг цілей уроку.

При цьому: (1) повністю реалізовано виховний, розвиваючий та освітній потенціал заняття; (2) методичні прийоми відповідають цілям та етапу навчання; (3) правильно встановлено послідовність та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ; (4) студент правильно намічає об’єкти контролю на занятті та критерії їх оцінювання, використовує різноманітні прийоми контролю; (5) практикант дає чіткі установки на виконання студентами мовленнєвих дій, встановлює і підтримує засобами іноземної мови різноманітні мовленнєві контакти; (6) правильно розподіляє час на мовлення студентів і викладача на уроці; (7) студент проводить заняття іноземною мовою (раціонально користується рідною мовою), практично не допускає помилок, помічає помилки учнів і володіє мовленнєвими засобами їх виправлення; (8) практикант володіє прийомами активізації всіх студентів групи і здійснює індивідуальний підхід до них; (9) студент уміє викликати інтерес до навчальних дій, що виконуються на занятті; (10) студент грамотно використовує технічні та інші допоміжні засоби навчання як наявні, так і самостійно виготовлені; (11) студент грамотно проводить дидактичні ігри; (12) епізодично користується конспектом заняття і в його ході може скоригувати свою заплановану діяльність.

Оцінка “добре” ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і викладача, або спираючись на зразки методичних матеріалів, грамотно в методичному та мовному аспектах спланував заняття, намітив реальні цілі, його конкретні етапи та методичні прийоми для досягнення поставлених цілей на кожному з них і, в результаті реалізації запланованих навчальних дій, цілі заняття досягнуті в цілому, але план виконано не повністю.

При цьому: (1) не до кінця реалізовано виховний, розвиваючий та освітній потенціал заняття; (2) методичні прийоми відповідають цілям та ступеню навчання; (3) в основному правильно встановлено послідовність та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ; (4) студент правильно намічає об’єкти контролю на занятті та критерії їх оцінювання, використовує різноманітні прийоми контролю; (5) практикант дає чіткі установки на виконання студентами мовленнєвих дій, встановлює і підтримує засобами іноземної мови різноманітні мовленнєві контакти; (6) не завжди правильно розподіляє час на мовлення студентів і викладача на занятті; (7) студент веде заняття іноземною мовою, але іноді робить несуттєві мовні помилки, які сам виправляє, а також помічає і виправляє більшість помилок студентів; (8) практикант володіє основними прийомами активізації всіх студентів групи, але не завжди здійснює індивідуальний підхід до них; (9) студент уміє викликати інтерес до більшості навчальних дій, що виконуються на занятті; (10) студент використовує наявні і самостійно виготовлені посібники, але методика їх використання не завжди раціональна; (11) студент грамотно проводить дидактичні ігри; (12) епізодично користується конспектом заняття і в його ході в деяких випадках може скоригувати свою заплановану діяльність.

Оцінка “задовільно” ставиться, якщо студент, враховуючи настанови методиста і викладача, або спираючись на зразки методичних матеріалів, в основному правильно в методичному та мовному аспектах спланував заняття, намітив його цілі, етапи, методичні прийоми для досягнення поставлених цілей, що були поставлені на кожному з них, і, в результаті реалізації запланованих навчальних дій, цілі заняття досягнуті не повністю.

При цьому: (1) не до кінця реалізовано виховний, розвиваючий та освітній потенціал заняття; (2) методичні прийоми не завжди раціональні, не відповідають цілям та ступеню навчання; (3) мають місце порушення послідовності вправ та співвідношення тренувальних і мовленнєвих вправ; (4) неправильно намічені об’єкти контролю та критерії їх оцінювання, використовуються одноманітні прийоми контролю; (5) практикант не достатньо чітко дає установки на виконання студентами мовленнєвих дій; (6) протягом заняття значно порушується розподіл часу на мовлення студентів і викладача; (7) студент часто переходить на рідну мову під час проведення уроку, робить мовні помилки і не помічає в багатьох випадках помилок учнів; (8) практикант недостатньо володіє прийомами активізації діяльності всіх студентів на занятті, не має індивідуального підходу до них; (9) студент вміє викликати інтерес до деяких навчальних дій, що виконуються на занятті; (10) студент мало і не завжди раціонально використовує наочні посібники, не виготовляє їх сам; (11) студент використовує дидактичні ігри, але не завжди грамотно їх проводить; (12) постійно користується конспектом у ході заняття і не може скоригувати свою заплановану діяльність у випадку необхідності.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для екзамену
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

8. Рекомендована література

1. Пасинок В.Г. Основи культури мовлення : навчальний посібник / Пасинок В.Г. — К.: “Видавництво “Центр учбової літератури”, 2012. — 184 с.
2. Пасинок В.Г. Основи культури мовлення : навчальний посібник / Пасинок В.Г. — Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2010. — 228 с.
3. Пасинок В.Г. Учитель і слово : технологія мовленнєвої підготовки майбутнього педагога : навчальний посібник / Пасинок В.Г. — Харків : Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, 2004. — 208 с.
4. Пасинок В.Г. Теоретичні основи мовленнєвої підготовки вчителя : [монографія] / Пасинок В.Г. Харків : ІМІС, 2001. — 280 с.
5. Методика навчання іноземних мов //С.Ю. Ніколаєва, О.Б. Біг іч та ін. — К.: Ленвіт, 2005. — 328 с.

Допоміжна література, видана в Україні та за кордоном

1. Посібник з педагогічної практики для студентів факультету іноземних мов / С. Г. Мащенко, І. О. Свердлова, П. Т. Гусєва, А. С. Птушка, І. Ю. Скрипник, Т. М. Рашевська, Я. В. Долгополова, В. С. Кузьміна, С. І. Сотнікова, О. Є. Дробязко, Г. М. Золотарьова. — Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2013. — 100 с.
2. Мирончук Н. М. Методичні основи організації педагогічної практики студентів закладу вищої освіти : метод. посібн. / Н. М. Мирончук. — Житомир, 2017. — 52 с.
3. Müller S. Mit digitalen Medien den Schulalltag optimieren / Sina Müller, Yasmin Serth. — Mülheim an der Ruhr : Verlag an der Ruhr, 2012.
4. Кайдалова Л.Г. Психологічні особливості особистості студента : метод. реком. для викладачів вищих навчальних закладів / Л.Г. Кайдалова, Н.В. Альохіна, Н.В.Шварп. — Х. : НФаУ, 2014. — 49 с.
5. Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна, Планування і організація навчально-виховного процесу у вищій школі. Харків, Україна: НФаУ, 2014

9. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.studfiles.ru/preview/5319804/>
2. http://library.iapm.edu.ua/metod_disc/PDF/4653_metod_vuk.pdf
3. <http://distance.dnu.dp.ua/ukr/nmmateriali/documents/pedagogikavsh.pdf>
4. http://www.studmed.ru/view/vtvicka-ss-osnovi-pedagogki-vischoyi-shkoli_b14de53c85a.html